

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS (2010)

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Teismo antropologija (5, 150)	Medicina (06B), Visuomenės sveikata (09B), Odontologija (07B) Biologija (01B)	Medicinos	Anatomijos, histologijos ir antropologijos
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	0	Seminarai	2 (60 val.)
Konsultacijos	1(30val.)	Individualus darbas	2 (60 val.)

Dalyko anotacija:

Dalyko tikslas – suteikti sisteminių žinių ir išugdyti būtinus įgūdžius, reikalingus atlikti teismo antropologijos tyrimus. **Dalyko turinys.** Teismo antropologijos apibūdinimas. Teismo osteologija, teismo archeologija, teismo tafonomija. Teismo odontologija. Skeleto audinių histologija. Žmogaus skeleto makroskopinė anatomija ir jo variacijos. Dantų anatomija. Gyvūnų skeleto anatomijos ypatumai. Skeleto augimo chronologija (kaulėjimo taškų atsiradimas ir sukaulėjimas). Skeleto senėjimo biologija. Žmogaus lytinio dimorfizmo veiksniai. Skeleto grupinės biologinės įvairovės (rasiniai) požymiai. Vienmatės ir daugiamatės statistikos elementai. Kranimetriniai, osteometriniai ir odontometriniai instrumentai. Palaikų paruošimas antropologiniam tyrimui. Skeletuotų palaikų dokumentavimas. Grupinių identifikacinių požymių nustatymas. Makroskopiniai individo biologinio amžiaus nustatymo metodai (dantų dygimas ir kaita, epifizų kaulėjimas, gaktikaulių sąvarža, kaukolės siūlių kaulėjimas, šonkaulių krūinkaulinis galas, kompleksinis metodas, degeneraciniai skeleto pokyčiai). Histologiniai skeleto ir dantų biologinio amžiaus nustatymo metodai. Individo lyties nustatymo metodai (dubenkaulių ir kaukolės morfologija, diskriminantiniai metodai). Individo rasės nustatymo pagal skeleto ir dantų požymius metodai. Individo ūgio ir kitų somatometrinių požymių nustatymas. Individualių požymių (skeleto patologija, persirgtos ligos, traumų ir chirurginių intervencijų pėdsakai, dantų patologija ir stomatologinė pagalba) diagnostika. Skulptūrinės ir grafines veido bruožų rekonstrukcijos principai. Foto ir videosugretinimo technika. DNR identifikavimas. Teismo archeologija: archeologinio tyrimo principai, instrumentai, dokumentacija. Medžiagos rinkimo ir fiksavimo būdai. Masinių kapaviečių tyrimo taktika. Skeleto audinių tafonomija (diagenezė): fiziniai ir cheminiai procesai. Perimortaliniai ir postmortaliniai pokyčiai. Skeleto audinių pokyčiai aukštos temperatūros poveikyje ir identifikavimo galimybės. Pagalbiniai teismo antropologijos metodai: teismo entomologija, zoologija, palinologija, geologija ir kt. Gyvo žmogaus amžiaus ir tapatybės nustatymo principai. Teisiniai ir etiniai teismo antropologijos aspektai. Teismo antropologijos profesinės organizacijos ir leidiniai.

Rekomenduojama literatūra

- Klepinger L.L. Fundamentals of Forensic Anthropology. Wiley-Liss, 2006.
- White T.D., Folkens P.A. The human bone manual. Elsevier, 2005.
- Schmitt A., Cunha E. (Eds.) Forensic anthropology and medicine: Complementary sciences from recovery to the cause of death. Humana press, 2006.
- Brickley M., Ferllini R. Forensic anthropology: case studies from Europe. Charles C Thomas, 2007.
- http://forensic.to/links/pages/Forensic_Medicine/Anthropology/
- Komar D.A., Buikstra J.E. Forensic anthropology: contemporary theory and practice. Oxford university press, 2007
- Ferllini R. Forensic archaeology and human rights violations. Charles C. Thomas, 2007.
- Adams B.J., Byrd J.E. Recovery, analysis, and identification of commingled human remains. Humana press, 2008.
- Schmidt C.W., Symes S.A. (Eds.). The analysis of burned human remains. Academic Press, 2008.
- Senn D.R., Stimson P.G. Forensic Dentistry. 2nd Ed. Taylor and Francis, 2009.
- <http://www.aafs.org/>

12. Cox M., Flavel A., Hanson I.. The scientific investigation of mass graves. Cambridge University Press, 2007.

Konsultuojantys dėstytojai

1.	<u>Rimantas Jankauskas (prof. dr.):</u> 1. Jankauskas, R. Forensic anthropology and mortuary archaeology in Lithuania. // Anthropologischer Anzeiger. ISSN 0003-5548. 2009, Vol. 67, no 4, p. 391-405 2. Jankauskas R. (2012) Violence in the Stone Age from an Eastern Baltic perspective. In: Schulting R.J., Fibiger L. (eds.). <i>Sticks, Stones, and Broken Bones: Neolithic Violence in a European Perspective</i>. Oxford University Press, P. 36-49. 3. Jankauskas R., Miliauskienė Ž., Kuncevičius A. (2013). Paleopathology of German military hospital remains from 1915–18. In: Christopher Knüsel and Martin J. Smith (eds.). <i>The Routledge Handbook of the Human Conflict</i>. Oxon: Routledge, 2013. P. 602-620.
2.	Arūnas Barkus (doc. dr.) 1. Signoli M., Ardagna Y., Adalian P., Devriendt W., Lalys L., Rigeade C., Vette T., Kuncevičius A., Poškienė J., Barkus A., Palubeckaitė Ž., Garmus A., Pugačiauskas V., Jankauskas R., Dutour O. Discovery of a mass grave of Napoleonic period in Lithuania (1812, Vilnius). Comptes rendus Palevol. ISSN 1631-0683. 2004, vol. 3, p. 219-227. 2. R. Jankauskas, A. Barkus, V. Urbanavičius, A. Garmus. Forensic archaeology in Lithuania: the Tuskulėnai mass grave. Acta medica Lituanica. 2005, t. 12, no. 1, p. 70-74. 3. Ratnayake, M.; Obertová, Z.; Dose, M.; Gabriel, P.; Bröker, H.; Brauckmann, M.; Barkus, A.; Rizgeliene, R.; Tutkuvienė, J.; Ritz-Timme, S.; Marasciuolo, L.; Gibelli, D.; Cattaneo, C. The juvenile face as a suitable age indicator in child pornography cases: a pilot study on the reliability of automated and visual estimation approaches. International Journal of Legal Medicine. Sep2014, Vol. 128 Issue 5, p803-808.

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto doktorantūros komiteto teikimu (2015-02-03, protokolas Nr. 4) patvirtinta Medicinos fakulteto taryboje 2015 m. vasario 10 d. protokolo Nr. 150000-T-1 (603)

Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto dekanas prof. dr. Algirdas Utkus